

Aanvullend onderzoek

Huismus

Ransuil

Boomvalk

Eekhoorn

Vleermuizen

Boommarter

Kleine marterachtigen

Landgoed De Grote Bunte Nunspeet

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Aanvullend onderzoek

Huismus, Ransuil, Boomvalk, Eekhoorn, Vleermuizen, Boommarter en Kleine marterachtigen

Landgoed De Grote Bunte, Nunspeet

Auteur:	E. J. Ruiter
Opdrachtgever:	Slaa + van Asselt architecten BNA Industrieweg 75 8071 CS, Nunspeet
Opdrachtnemer:	Alcedo Natuurprojecten Cornelis Houtmanstraat 10 8023 EA Zwolle
Contactpersoon:	Evert Ruiter, info@alcedo-natuurprojecten.nl
Uitvoer onderzoek:	Ninja Blok, Richard Gerritsen, Henk Mellema, Evert Ruiter
Projectcode:	2021 – 035
Rapportcode:	2021 – 050
Collegiale toets:	Ninja Blok, Richard Gerritsen, Henk Mellema
Datum:	29.01.2022
Status:	Definitief

2

Te citeren als: *Ruiter E.J. 2021. Aanvullend onderzoek Huismus, Ransuil, Boomvalk, Eekhoorn, Vleermuizen, Boommarter en Kleine marterachtigen Landgoed De Grote Bunte Nunspeet. Alcedo Natuurprojecten rapport 2021 – 050. In opdracht van: Slaa + van Asselt architecten BNA*

Alcedo Natuurprojecten heeft dit rapport opgesteld in opdracht van Slaa + van Asselt architecten BNA. Daarmee is dit rapport eigendom van bovengenoemde opdrachtgever. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotokopie, of welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Alcedo Natuurprojecten. Het is ook niet toegestaan dit rapport zonder toestemming te gebruiken voor enig ander werk dan waarvoor dit product is ontwikkeld.

Alcedo Natuurprojecten is niet aansprakelijk voor gevolgschade of schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Alcedo Natuurprojecten; opdrachtgever vrijwaart Alcedo Natuurprojecten van aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4	
1.1	Aanleiding	4	
1.2	Doel	5	
1.3	Leeswijzer	5	
2.	Werkwijze en inspanning	6	
2.1	Huismus	6	
2.2	Ransuil	7	
2.3	Boomvalk	8	
2.4	Eekhoorn	10	
2.5.	Vleermuizen	11	
2.6	Boommarter	12	
2.7.	Kleine marterachtigen	12	
2.8.	Volledigheid inventarisatie	12	
3.	Omschrijving plangebied	13	
4.	Resultaten	15	3
5.	Conclusies en aanbevelingen	32	
5.1	Conclusies	32	
5.2	Aanbevelingen	34	
6.	Geraadpleegde Bronnen	36	
Bijlage 1:	Foto-impressie plangebied	37	
Bijlage 2:	Kaarten aangetroffen soorten	40	
Bijlage 3:	Tracks vleermuisonderzoek	48	
Bijlage 4:	Wettelijk kader	51	

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens om in plangebied Landgoed De Grote Bunte te Nunspeet een bestaand landhuis en koetshuis te renoveren en/of uit te bouwen en een drietal verouderde panden (logiesgebouw, recreatiezaal en houten schuur) af te breken. Daarnaast bestaat het voornemen om op het terrein van het landgoed een 14-tal nieuwbouwwoningen te realiseren. Waarvan deels in het parkbos. Ten behoeve van deze plannen zal ook een aantal bomen in het parkbos achter het landhuis worden gekapt. Na het uitvoeren van een quickscan flora en fauna door GRAS Advies¹ is vast komen te staan dat niet kan worden uitgesloten dat er binnen de grenzen van het plangebied een groot aantal diersoorten voorkomt welke via de Wet Natuurbescherming (Wnb) bescherming genieten en die de huidige bebouwing en natuurlijke omgeving benutten als vaste verblijfplaats of deze nodig hebben als functioneel leefgebied. Het gaat hier specifiek om de volgende soorten of soortgroepen: *huismus*, *ransuil*, *boomvalk*, *eekhoorn*, *vleermuizen*, *boommarter* en *kleine marterachtigen*. Voor deze soorten werd in de voornoemde rapportage geadviseerd een aanvullend onderzoek uit te laten voeren teneinde vast te stellen of deze soorten daadwerkelijk in het plangebied voorkomen, om welke aantallen het gaat en hoe ze het plangebied benutten

4

Slaa + van Asselt architecten BNA heeft het ecologisch adviesbureau Alcedo Natuurprojecten uit Zwolle benaderd met de vraag dit aanvullend onderzoek volgens vigerende kennisdocumenten, onderzoeksmethodieken en vleermuisprotocol 2021 uit te voeren. Alcedo Natuurprojecten heeft dit aanvullend onderzoek in de periode maart tot en met september 2021 uitgevoerd. In deze rapportage worden de behaalde resultaten van dit onderzoek beschreven, conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan ten aanzien vervolgstappen.

¹ K.J.M. Degen 2021. Verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna Wet natuurbescherming Grote-Bunteweg 11 te Nunspeet
Aanvullend onderzoek Huismus, Ransuil, Boomvalk, Eekhoorn, Vleermuizen, Boommarter en Kleine marterachtigen
Landgoed De Grote Bunte Nunspeet

1.2. Doel

Door middel van dit onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Worden het landhuis en/of de bijgebouwen gebruikt als vaste broedplaats door huismussen;
- Worden het landhuis en/of de bijgebouwen en bomen in de omgeving gebruikt als vaste verblijfplaats voor gebouw-of boom-bewonende vleermuizen;
- Fungeert het parkbos van Landgoed De Grote Bunte als functioneel leefgebied voor ransuil, boomvalk, boom-bewonende vleermuizen, boommarter en kleine marterachtigen;
- Komt vanwege de voorgenomen ingreep de gunstige staat van instandhouding van de hierboven genoemde soorten in gevaar;
- Is het naar aanleiding van de resultaten van dit onderzoek noodzakelijk een ontheffing binnen het kader van de Wnb aan te vragen bij Provincie Gelderland;
- Zo ja, voor welk soorten moet een ontheffing worden aangevraagd.

1.3. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de werkwijze en onderzoeksinspanning beschreven welke zijn geleverd per soort of soortgroep, hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het plangebied, daarna wordt in hoofdstuk 4 het resultaat van dit onderzoek per soort of soortgroep besproken en toegelicht, vervolgens worden in hoofdstuk 5 de conclusies gepresenteerd en aanbevelingen gedaan voor eventueel te nemen vervolgstappen. Ten slotte staat in hoofdstuk 6 welke bronnen er zijn geraadpleegd. De bijlagen bevatten een foto-overzicht van het plangebied, verspreidingskaarten van enkele soorten en een beknopte omschrijving van het wettelijk kader waarbinnen dit onderzoek is verricht.

5

2. Werkwijze en inspanning

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode maart tot en met september 2021. Al naar gelang de te onderzoeken soort of soortgroepen varieerde de aard van het onderzoek. Alle onderzoeken werden echter uitgevoerd volgens de daarvoor vigerende onderzoeksmethoden. Die methoden worden hieronder per soort of soortgroep uiteengezet.

2.1. *Huismus Passer domesticus*

Huismussen werden onderzocht op basis van het Kennisdocument Huismus van BIJ12.

In dit document wordt het volgende voorgeschreven:

Aangenomen kan worden dat er geen broedende huismussen aanwezig zijn als er tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei of tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni geen aanwezigheid kan worden aangetoond. De inventarisatie moet bij voorkeur onder de volgende omstandigheden plaatsvinden:

- goede omstandigheden (b.v. geen regen, harde wind en/of kou)
- op geluidsluwe momenten (bijvoorbeeld de zondagmorgen in stedelijk gebied)
- Op geschikte momenten op de dag (tussen 1 à 2 uur na zonsopkomst en 1 à 2 uur voor zonsondergang is de meeste activiteit waar te nemen, met een piek in de ochtend)
- met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.

6

Tabel 1: Onderzoeksmomenten huismus

Datum	Begin - Eind	Temp. °C *	Wind Bft	Bewolking Octa
23.04.2021	06.20 - 0820	1 > 4	NW 1	4/8
05.05.2021	19.00 – 21.00	10 > 9	W2	4/8

*begin- en eindtemperatuur

De onderzoeksmomenten werden gepland op basis van goede weersverwachtingen en vonden plaats rondom zonsopkomst of zonsondergang. Op heldere dagen die warm en zacht worden, daalt de temperatuur rond zonsopkomst vaak sterk. De ervaring leert dat vogels bij dit soort omstandigheden (koude zonsopkomst gevolgd door een warme dag) altijd wel zingen of actief zijn. Regen en harde wind gecombineerd met kou zijn daarentegen niet gunstig. Bij de onderzoeksmomenten van dit onderzoek kwamen geen ongunstige weersomstandigheden voor.

2.2. Ransuil *Asio otus*

Voor de inventarisatie van de ransuil is de methode gehanteerd die SOVON gebruikt voor territoriumkartering. Deze kartering wordt uitgevoerd in de periode 20 februari tot en met 20 juli. Onderzoeksmomenten zijn gedurende de schemering tot begin van de nacht of in de nanacht ruim voor zonsopkomst. Hierbij wordt gelet op baltsactiviteit, zoals roep en vleugelklappen van het mannetje en (zachte) roep van het vrouwtje bij het nest. Alvorens te starten met dit onderzoek is er, toen er nog geen of weinig blad aan de bomen zat, een ronde gemaakt om alle potentieel geschikte nesten in kaart te brengen en te zoeken naar indicaties van aanwezigheid zoals braakballen en ruipennen. Dit onderzoek vond plaats op 22 april 2021. Tijdens alle bezoeken overdag was er aandacht voor sporenonderzoek. Tijdens nachtelijke bezoeken in de periode juni en juli is er eveneens met speciale aandacht gelet op om voedsel bedelende jongen. Een aantal van de voor ransuil gebrachte bezoeken viel samen met de onderzoeksrondes voor vleermuizen.

Tabel 2: Onderzoeksmomenten ransuil

Datum	Begin – Eind	Temp. °C *	Wind Bft	Bew. Octa
22.04.2021	12.00 – 14.00	11	NW 3	3/8
25.05.2021	21.30 – 24.15	10 > 9	ZW 1	7/8
15.06.2021	02.00 – 05.00	15 > 15	N 1	4/8
08.07.2021	21.50 – 00.30	22 > 20	NW 1	1/8

*begin- en eindtemperatuur

2.3. Boomvalk *Falco subbuteo*

Voor de inventarisatie van de boomvalk is de methode gehanteerd die SOVON gebruikt voor broedvogelkartering. Deze kartering wordt voor boomvalk uitgevoerd in de periode 1 mei tot en met 31 augustus. De bezoeken worden bij voorkeur in de vroege ochtend of later avond en scherming. Hierbij wordt in eerste instantie gelet op roepende, baltsende of alarmerende oudervogels en prooiaanvoer en -later in het jaar- bedelende jongen of oudervogels die met vliegvlugge jongen rondvliegen in de omgeving. De onderzoeksrondes voor boomvalk vielen samen met de onderzoeksrondes voor huismus en voorafgaand aan de onderzoeken voor vleermuizen en tijdens het plaatsen en controleren van cameravallen.

Tabel 3: Onderzoeksmomenten boomvalk

Datum	Begin - Eind	Temp. °C	Wind Bft	Bew. Octa
12.05.2021	12.00 – 14.00	11	2	4/8
19.05.2021	15.00 – 17.00	14	2	6/8
25.05.2021	20.30 - 21.30	10	ZW 1	7/8
25.06.2021	12.00 – 14.00	18	3	7/8
08.07.2021	20.50 - 21.50	22	NW 1	1/8
05.08.2021	21.15 - 22.15	19	ZO 1	0/8
27.08.2021	20.30 - 21.30	16	N 2	1/8
21.09.2021	19.30 – 20.30	15	NW 1	0/8

Figuur 1: Eén van de in het vroege voorjaar aangetroffen boomnesten. In dit geval mogelijk van een zwarte kraai. Dergelijke nesten worden ook benut door boomvalk, eekhoorn of boommarter.

2.4. Eekhoorn *Sciurus vulgaris*

Het onderzoek naar eekhoorn is uitgevoerd op basis van het zoeken naar nesten in het vroege voorjaar (geen of weinig blad aan de bomen), het doen van zichtwaarnemingen en via resultaten van wildcamera's en struikrovers. *NB: Een struikrover is een cameraval die speciaal is ontwikkeld voor het vaststellen van kleine marterachtigen. Ze zijn vervaardigd van een brede pvc-buis waardoor ze gecamoufleerd op de bosbodem kunnen worden geplaatst. De camera bevindt zich achter in de buis. Zie figuur 3.* Het type wildcamera dat werd gebruikt -aan bomen en in de struikrovers- is Reconyx Hyperfire 2. Gedurende de onderzoeksperiode van hebben er 6 weken twee cameravallen in het plangebied gehangen en vervolgens 6 weken twee struikrovers in het plangebied gestaan. Zie figuur 2 en 3.

Figuur 2: Wildcamera. Type Reconyx Hyperfire 2

Figuur 3: Struikrover. NB: Foto van andere locatie.

2.5. Vleermuizen *Chiroptera*

Tijdens de veldbezoeken werd op grond van geluid en zicht geïnventariseerd. Hierbij werden steeds meerdere onderzoekers ingezet en gebruik gemaakt van 4 batdetectors, 3 batloggers en 2 warmtebeeldcamera's. Daarnaast werd gedurende enkele weken ook een Song Meter SM4BAT-FS Ultrasonic Recorder gebruikt voor opnames over langere periodes in de omgeving van een kolonieboom.

In het kraam- en balts/paarseizoen van 2022 werd het plangebied intensief geïnventariseerd op vleermuizen. De onderzoeksmethoden die werden toegepast zijn omschreven in het vleermuisprotocol 2021. De soorten die werden geïnventariseerd op basis van verwachting van aanwezigheid betreffen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis. Deze verwachting is gebaseerd op enerzijds data uit de NDFF en anderzijds goede bekendheid met het gebied en de daar voorkomende soorten van de onderzoekers. Deze soorten werden inderdaad ook aangetroffen. Zie hoofdstuk 4: Resultaten onder 4.5. op pagina 18.

Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden gunstig voor het inventariseren van vleermuizen.

In bijlage 3 (blz. 48) worden tracks getoond van 2 onderzoekers waaruit blijkt dat het totale gebied intensief en vlakdekkend is onderzocht.

11

Tabel 5: Onderzoeksmomenten vleermuizen

Datum	Begin - Eind	Temp. °C *	Wind Bft	Bew. Octa	Aantal onderzoekers
25.05.2021 ●	21.30 – 00.15	10 > 9	ZW 1	7/8	4
15.06.2021 ●	02.00 – 05.00	15 > 15	N 1	4/8	4
08.07.2021 ●	21.50 – 00.30	22 > 20	NW 1	1/8	4
05.08.2021 ●	22.15 – 00.30	19 > 17	ZO 1	0/8	3
27.08.2021 ○	21.30 – 23.30	16 > 15	N 2	1/8	3
21.09.2021 ○	19.30 – 00.00	15 > 10	NW 1	0/8	4

*begin- en eindtemperatuur

- Onderzochte functies: vliegroute, foerageergebied, kraamverblijfplaats, zomerverblijfplaats
- Onderzochte functies: vliegroute, foerageergebied, paar- en baltsverblijfplaats

2.6. Boomarter *Martes martes*

Om het voorkomen van boomarters te onderzoeken werd gebruik gemaakt van cameravallen. Twee cameravallen hebben gedurende 6 weken op strategische plaatsen in het parkbos gehangen. Als lokmiddel werden sardineblikjes met een gaatje (geur) erin gebruikt. Vervolgens werden twee struikrovers gedurende 6 weken geplaatst op andere plaatsen. Ook hier werden sardineblikjes gebruikt als lokmiddel. In totaal hebben deze cameravallen er 12 weken gestaan. Hiermee werd het totale bosgebied en de randen daarvan goed in beeld gebracht. Daarnaast werden bomen met holtes geïnspecteerd op de aanwezigheid van krabsporen en latrines in oksels van zijtakken. Dit onderzoek is al in een vroeg stadium, te weten bij het eerste bezoek aan het gebied op 22 april 2021 uitgevoerd. De vallen werden regelmatig gecontroleerd. Dat gebeurde enerzijds om te kijken of ze nog goed stonden of hingen en anderzijds om de sd-kaarten te vervangen en uit te lezen.

2.7. Kleine marterachtigen *Mustela spec.*

Kleine marterachtigen is een verzamelnaam voor de volgende soorten: bunzing *Mustela putorius*, hermelijn *Mustela erminea* en wezel *Mustela nivalis*. Voor het vaststellen van kleine marterachtigen is gebruik gemaakt van de struikrovers. Zie voor omschrijving hiervan onder 2.4. Deze struikrovers hebben 6 weken in het onderzoeksgebied gestaan. Daarnaast is tijdens alle bezoeken waarbij de vallen werden gecontroleerd ook gezocht naar verse uitwerpselen of andere tekenen van recente aanwezigheid van kleine marterachtigen en tijdens vleermuisonderzoeken met warmtebeeldcamera's gespeurd naar nachtelijke activiteit van deze dieren.

12

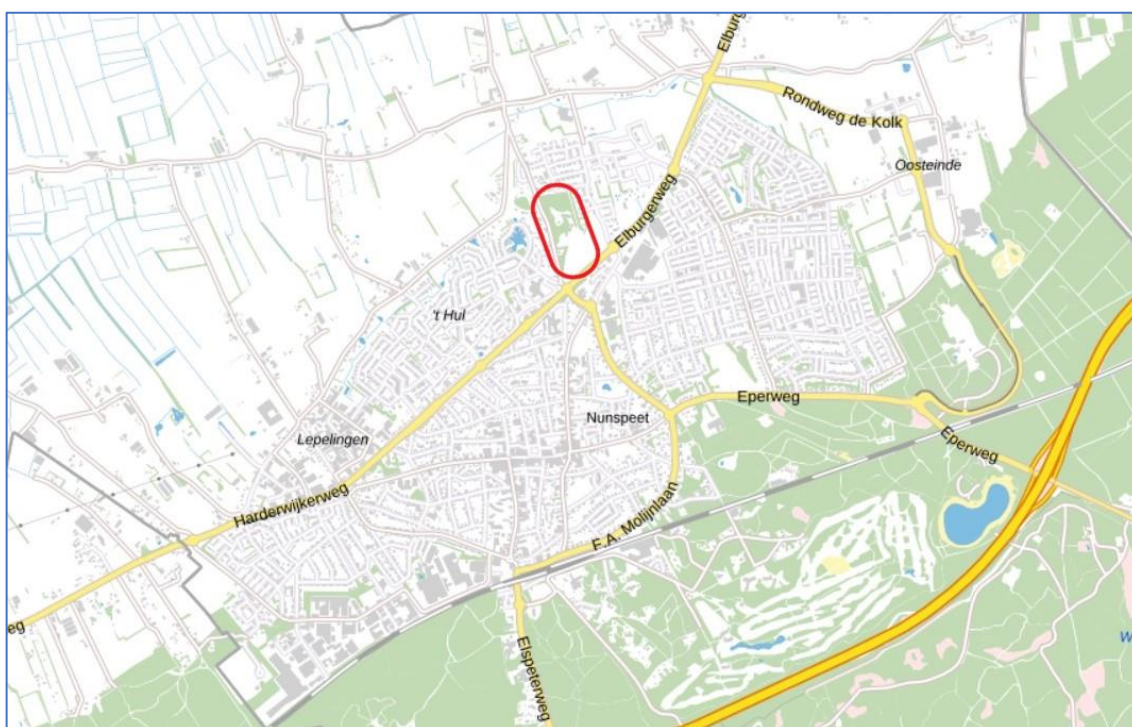
2.8. Volledigheid inventarisatie

De inventarisatie is uitgevoerd volgens kennisdocument Huismus (BIJ12), het vleermuisprotocol 2021 en overige gangbare onderzoeksmethodieken en de daarbij voorgeschreven tijdsinspanning. Daarnaast is er voor onderzoek naar vleermuizen een extra onderzoeksinspanning geleverd in verband met de vondst van een grote kraamkolonie rosse vleermuizen. Alle bij dit onderzoek betrokken ecologen zijn ervaren op hun vakgebied en hebben bij de uitvoer van het veldwerk niets over het hoofd gezien of verzuimd te onderzoeken. Hiermee is de volledigheid van deze inventarisatie gegarandeerd.

3. Omschrijving plangebied

Het plangebied bevindt zich aan de Grote Bunteweg 11, 8071 TC te Nunspeet. Landgoed De Grote Bunte is gesitueerd rondom een landhuis dat dateert uit 1890. Het is gelegen in het noordoostelijk deel van Nunspeet en inmiddels omsloten door nieuwbouwwijken. Zie figuur 5. Het landhuis is in een typische laat 20^e -eeuwse neoclassicistische stijl gebouwd. Naast het landhuis is een voormalig koetshuis (1890) aanwezig en achter het huis staan nog twee bijgebouwen (voormalig logiesgebouw en recreatiegebouw) daterend van 1976. Aan de voorzijde van het landhuis is een grote open ruimte bestaand uit een gazon met een aantal vrijstaande kapitale zomereiken en beuken met daarin veel holtes. Voorts bestaat het terrein voor het landhuis uit oude sportvelden en weilanden waar vee (koeien en pony's) graast. De toegangsweg wordt geflankeerd door berken en beuken. Achter het landhuis is een parkbos aanwezig. Dit parkbos, ooit aangelegd in een Engelse landschapsparkstijl, kende tot circa 1960 een duidelijk slingerend padenpatroon en destijds was er ook een vijver aanwezig. Die paden en de vijver zijn nu verdwenen. Het bosgebied bestaat voornamelijk uit beuk en zomereik, maar er zijn ook andere boomsoorten aanwezig. Feitelijk is het een gemengd bos. Naar mag worden aangenomen dateren de oudste bomen van 1890, dus die zijn inmiddels ruim honderd jaar oud. Een rondwandeling in het bos maakt duidelijk dat het de laatste decennia niet als parkbos is onderhouden. Het is een parkbos in verval met een sterk natuurlijk boskarakter vanwege vitale bomen, een gelaagde bosopbouw, veel dode takken aan bomen, deels afgetakelde en/of afstervende bomen en uitgewaaide dikke takken op de humusrijke bosbodem. De ondergroei bestaat voornamelijk uit hulst. Veel oude beuken bevatten holen en holtes, variërend van spechtengaten tot ingerotte takwonden. Voor een impressie van het plangebied, zie bijlage 1: Foto-impressie

13

Figuur 5: Ligging van het plangebied in Nunspeet. Bron: BagViewer

Binnen het plangebied of in de directe omgeving zijn de volgende ecotopen aanwezig:

- Droog, extensief beheerd grasland;
- Nat, extensief beheerd grasland;
- Een landhuis zonder dakpannen, met spouwmuren;
- Een gebouw met dakpannen, houten betimmering en spouwmuur;
- Dikke zomereiken en beuken, met holtes (diameter borsthoogte > 25 cm);
- Dikke zomereiken en beuken, zonder holtes (diameter borsthoogte > 25 cm);
- Lage, opgaande begroeiing bestaande uit hultst en andere lage struiken;
- Houtwallen bestaand uit berken en eiken.

Figuur 6: Begrenzing van het plangebied. Bron: BagViewer

4. Resultaten

Er zijn tijdens dit onderzoek diverse soorten waargenomen die al dan niet bescherming genieten via de Wnb. Hieronder worden ze per soort of per soortgroep besproken en wordt aangegeven welke consequenties dit heeft ten aanzien van de voorgenomen plannen.

4.1. Huismus *Passer domesticus*

De huismus is binnen het plangebied niet waargenomen. Tijdens de twee speciaal voor deze soort gebrachte bezoeken zijn ze niet gezien of gehoord en ook tijdens alle andere bezoeken zijn er geen enkele maal huismussen waargenomen.

Effectbeoordeling: Er werden in het plangebied geen huismussen waargenomen. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de huismus ter plaatse niet voorkomt en zeker niet broedt in de onderzochte bebouwing. Deze soort zal door de voorgenomen ingreep niet in het gedrang komen. Negatieve effecten op deze soort zijn uitgesloten.

4.2. Ransuil *Asio otus*

De ransuil is binnen het plangebied niet waargenomen. Tijdens alle onderzoeksrondes voor deze soort en overige soorten is deze soort niet gezien of gehoord. Ook zijn er geen sporen (braakballen, ruipennen) van ransuilen aangetroffen. Het is zeer goed mogelijk dat de aanwezigheid van bosuil, sperwer en buizerd -die ter plekke wel voorkomen- van invloed is op de vestigingskansen van een ransuil, want dit zijn voedsel-, nest en territoriumconcurrenten van deze uilensoort.

Effectbeoordeling: Er werden in het plangebied geen ransuilen waargenomen. De ransuil zal door de voorgenomen ingreep niet in het gedrang komen. Negatieve effecten op deze soort zijn uitgesloten.

4.3. Boomvalk *Falco subbuteo*

Ook de boomvalk werd op het plangebied niet waargenomen. Tijdens alle onderzoeksrondes gericht op deze soort (en overige soorten) zijn ze niet gezien of gehoord. Het is mogelijk dat de aanwezigheid van sperwer en buizerd -die ter plekke wel voorkomen- van invloed is op de vestigingskansen van de boomvalk, want dit zijn nestconcurrenten. Voorts ligt het plangebied zo ingeklemd door woningbouw dat de boomvalk als broedvogel van weidse heideterreinen of poldergebieden hier geen geschikt broedbiotoop meer aantreft.

Effectbeoordeling: Er werden in het plangebied geen boomvalken waargenomen. Deze soort zal door de voorgenomen ingreep niet in het gedrang komen. Negatieve effecten op deze soort zijn uitgesloten.

4.4. Eekhoorn *Sciurus vulgaris*

Tijdens een eerste oriënterend veldbezoek op 22 april 2021 werden er twee boomnesten van een eekhoorn aangetroffen en werden er diverse exemplaren gezien. De aanwezigheid van eekhoorns binnen het plangebied werd herhaaldelijk bevestigd door middel van zichtwaarnemingen tijdens meerdere bezoeken en resultaten van het onderzoek met cameravallen. Op basis van deze waarnemingen wordt het aantal eekhoorns dat in het parkbos van De Grote Bunte voorkomt geschat op circa 5 – 10 dieren.

Effectenbeoordeling: Door de voorgenomen ingreep bestaat een grote kans dat er vanwege de kap van bomen vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van eekhoorns in het gedrang komen. Dat is in strijd met Artikel 3.10 lid 1b van de Wnb: *Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.*

Voorts zal door de voorgenomen ingreep een zeer groot deel van het functioneel leefgebied van de eekhoorn op Landgoed De Grote Bunte tijdelijk c.q. tijdens de kap van bomen, het bouwrijp maken van de locaties, de bouw van de woningen ingrijpend worden verstoord en aangetast.

Figuur 7: Met cameraval vastgelegde eekhoorn.

Figuur 8: Een van de aangetroffen boomnesten van een eekhoorn.

4.5. Vleermuizen *Chiroptera*

Op basis van de resultaten die dit onderzoek heeft opgeleverd is vastgesteld dat er 5 vleermuissoorten binnen de grenzen van en/of in de (directe) omgeving van het plangebied voorkomen. Het betreft:

- Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
- Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*
- Laatvlieger *Eptesicus serotinus*
- Rosse vleermuis *Nyctalus noctua*
- Gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*

Alle genoemde soorten hebben op enigerlei wijze een binding met het gebied. Dat varieert per soort. Hieronder wordt beschreven wat de functie van het plangebied voor deze soort is.

4.5.1. Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*

De gewone dwergvleermuis is een kleine vleermuis, met een gewicht van 3,5 – 8 gram en naar verhouding vrij lange, smalle vleugels, met een spanwijdte van 18 tot 24 centimeter. Het is Nederland een overwegend gebouw-bewonende soort die verspreid over het gehele land algemeen voorkomt.

De gewone dwergvleermuis benut het plangebied bovenal als foerageergebied. Daarbij betreft het dieren die vanuit de wijken rondom Landgoed De Grote Bunte het gebied binnenvliegen omdat het daar insectenrijk is. Omdat gewone dwergvleermuizen vrij lage vliegers zijn benutten zij hierbij corridors zoals de door bomen omzoomde oprijlaan. Zie kaart op pagina 46. Enkele dieren verschijnen ook direct ter plaatse. Het was niet altijd geheel duidelijk waar deze dieren vandaan kwamen, maar ze verschijnen doorgaans aan de voorzijde van het landhuis tussen de hoge zomereiken. Het kunnen dieren zijn die rustplaatsen hebben in die bomen, maar het kan ook zijn dat het dieren zijn die een vaste verblijfplaats hebben in het aangrenzende woonhuis van Grote-Bunteweg 12. *Van enige binding met het landhuis, het koetshuis en de overige gebouwen is geen sprake. Er werden geen vaste verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld in een van deze gebouwen.*

Landgoed De Grote Bunte vormt voor de gewone dwergvleermuis bovenal een belangrijk foerageergebied. Dat gebied wordt onder meer bereikt via de door bomen omzoomde oprijlaan. Aan het begin van de nacht gaat het daar om een gestage stroom van binnenvliegende individuen. Gedurende de nacht verspreiden deze dieren zich. Vanuit andere richtingen zullen er ook gewone dwergvleermuizen het gebied weten te bereiken. In het parkbos zijn gedurende de nacht veel jagende dieren actief. Waarschijnlijk ook wel rond de boomkruinen of daarboven. Het is hierdoor niet mogelijk een exact aantal dieren te bepalen. Naar schatting gaat het binnen het totale onderzoeksgebied om minimaal 100 dieren per nacht waarop de condities voor foerageer-activiteit gunstig zijn.

18

4.5.2. Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*

Dit is evenals de gewone dwergvleermuis een vrij kleine vleermuis, met een gewicht van 6 - 15,5 gram en een spanwijdte van 23 tot 25 centimeter. De ruige dwergvleermuis lijkt sterk op de gewone dwergvleermuis, maar komt minder algemeen voor. Het is een soort die zowel in gebouwen als in bomen wordt aangetroffen. Uit ringonderzoek is gebleken dat ruige dwergvleermuizen een sterke seizoenstrek kennen en daarbij grote afstanden afleggen.

Van deze soort werden aanzienlijk minder waarnemingen gedaan dan gewone dwergvleermuis. Met name in de onderzoeksperiode vanaf 15 augustus werd deze soort waargenomen. Het betrof steeds solitaire mannetjes. Die waren foeragerend en baltsend aanwezig aan de voorzijde van het landhuis tussen de hoge zomereiken. Van enige binding met het landhuis, het koetshuis en de overige gebouwen is geen sprake. *Er werden dus geen vaste verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld in een van deze gebouwen.*

Landgoed De Grote Bunte vormt voor de ruige dwergvleermuis bovenal een belangrijk foerageergebied. Naar schatting gaat het binnen het totale onderzoeksgebied om minimaal 15 dieren.

4.5.3. Laatvlieger *Eptesicus serotinus*

19

De laatvlieger is een van de grootste vleermuizen van Nederland. De laatvlieger is te herkennen aan zijn tweekleurige vacht: koffiebruin op de rug en koffie-met-melk-bruin op de buik. Kenmerkend is ook zijn forse formaat. Het gewicht is zo'n 15-35 gram. De vleugels zijn relatief lang en breed met een spanwijdte van 32-38 centimeter. De laatvlieger jaagt boven open tot halfopen landschap, vooral in de beschutting van opgaande elementen zoals bosranden, heggen en lanen. Deze soort vliegt vaak op 5 - 10 m. hoogte, maar soms ook wel hoger tussen de boomtoppen. In Nederland is deze vleermuissoort vrij algemeen en komt vooral in gebouwen voor.

Laatvliegers werden tijdens dit onderzoek enkele malen vastgesteld. In de meeste gevallen waren de waargenomen dieren kortstondig jagend aanwezig boven grazende pony's of koeien in de weilanden aan de voorzijde van het landhuis. Ook vlogen er soms laatvliegers hoog over het plangebied, migrerend naar een ander gebied. Het is mogelijk dat deze dieren ook hoog in de boomkronen van het landgoedpark foerageren. *Van de laatvlieger zijn geen vaste verblijfplaatsen vastgesteld in de gebouwen. Ook niet in holtes van bomen in het landgoedpark.*

Landgoed De Grote Bunte fungeert voor de laatvlieger vooral als foerageergebied. Per waarneming van jagende dieren betrof het aantal maximaal 3 individuen (zichtwaarneming). Er werden gedurende diverse onderzoeksmoment incidenteel via batdetector of batlogger wel individuen waargenomen. Naar schatting gaat het binnen het totale onderzoeksgebied om minimaal 5 - 10 dieren op avonden waarop de condities gunstig zijn.

4.5.4. Rosse vleermuis *Nyctalus noctua*

Dit is een van de grootste vleermuissoorten van West-Europa, met een gewicht van rond de dertig gram en een spanwijdte van 32-40 centimeter. De naam houdt verband met de kleur van de vacht, die roodbruin is. De vrijwel eenkleurige, korte en dichte haren geven dit dier een fluweelachtig glanzend aanzien. De oren zijn kort en rond en het lichaam is compact, torpedoachtig van vorm. Samen met de beharing onder op de vleugels zorgt dit voor een gestroomlijnde vorm en dus een snelle vlucht. Het is een boom-bewonende soort en daardoor vaak te vinden in oudere bossen of parken. In Nederland komt deze soort algemeen voor.

Van deze robuuste vleermuis die vaak al vroeg in de schemering verschijnt, werden bij alle bezoeken meerdere individuen gezien. Deze verlieten hun verblijfplaatsen in holtes in de zomereiken aan de voorzijde van het landhuis en foerageerden dan rond de boomtoppen, boven het gazon, boven de weilanden of langs de bosranden die de weilanden omzomen. Voorts werd in het parkbos achter het landhuis een kolonieboom aangetroffen. De grootte van deze kolonie betreft minimaal **67 dieren**. De kolonieboom is gemarkeerd met een gele V. De exacte locatie is X 488.913 – Y 182.235 (Amersfoort-coördinaten) en op een kaart aangeven in de bijlage.

Landgoed De Grote Bunte is voor de rosse vleermuis een zeer belangrijk voortplantings- en foerageergebied. De waargenomen individuen waren allemaal rechtstreeks verbonden met het gebied en kwamen niet, althans niet waarneembaar, aangevlogen uit andere gebieden in de omgeving. Naar schatting gaat het binnen het totale onderzoeksgebied om minimaal 50 – 100 dieren op avonden waarop de condities gunstig zijn.

20

4.5.5. Gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*

Deze vleermuis is herkenbaar aan zijn opvallend lange oren. Die kunnen 3 tot 4 centimeter lang zijn en ruim half zo lang als het lichaam. Het is een middelgrote vleermuis met zeer brede en relatief lange vleugels met een spanwijdte van 24 tot 28,5 centimeter. Het gewicht ligt tussen de 4,5 en 12 gram. Deze soort jaagt met een langzame, zeer wendbare vlucht dicht op of door de vegetatie, waar insecten van bladeren of uit de lucht worden gegrepen. De prooien worden dan direct van de vegetatie afgepikt. Het is gebouw- en boom-bewonende soort die op allerlei plekken is aan te treffen. Het is in Nederland een matig algemene soort die vooral in het midden en oosten (op de zandgronden) voorkomt. Vanwege het zachte geluid dat deze soort maakt, is hij lastig te traceren met een batdetector.

Tijdens enkele bezoeken werden er in het parkbos achter het landhuis foeragerende gewone grootoorvleermuizen waargenomen. Of er enige binding is met het parkbos in de vorm van een vaste verblijfplaats in een boomholte of elders, is niet vast komen te staan. Wel is er een balts- en paarverblijf vastgesteld in een van de bomen voor het landhuis.

Landgoed De Grote Bunte is voor de gewone grootoorvleermuis vooral van belang als foerageergebied. Daarnaast is er sprake van een balts- en paarverblijf. Naar schatting gaat het binnen het totale onderzoeksgebied om circa 3 - 5 dieren.

Effectbeoordeling:

In het algemeen kan worden gesteld dat Landgoed De Grote Bunte rijk is aan vleermuizen en voor deze soortgroep een zeer belangrijke rol vervult. Niet enkel als foerageergebied, maar ook als voortplantingsgebied. Dat wordt bovenal bepaald door de ouderdom en de open structuur met ondergroei van het parkbos alsmede door de kruidenrijke graslanden die deel uitmaken van het totale gebied.

Door de voorgenomen ingreep zullen er geen gebouw-bewonende vleermuizen in het gedrang komen, omdat is vastgesteld dat er in de te verbouwen of te slopen bebouwing geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

Mits de kolonieboom waarin zich de rosse vleermuiskolonie bevindt (deze is weergegeven in bijlage 2 en in het veld gemerkt door middel van een gele V op de stam), de zomereiken en beuken voor het landhuis en de overige bomen waarin zich balts- of paarverblijven van vleermuizen niet worden gekapt, zullen er door de voorgenomen ingreep geen boom-bewonende vleermuizen in het gedrang komen.

Van groot belang is het dat de structuur van het bos rond de kolonieboom van de rosse vleermuizen intact blijft en dat daar geen bomen worden gekapt.

Door de voorgenomen ingreep zal er vanwege het kappen van veelal oude bomen met holtes in het westelijk deel van het parkbos functioneel leefgebied c.q. foerageerbiotoop van vleermuizen worden aangetast of vernietigd.

Voor alle genoemde functies zijn ontheffingen nodig. Zie daarvoor 5.2. pag. 34.

Figuur 9: Nestboom van rosse vleermuis. Inzet: detail.

4.6. Boommarter *Martes martes*

Zowel via het onderzoek met de wildcamera's en struikrovers als het visuele onderzoek naar sporen en waarnemingen tijdens de nachtelijke bezoeken voor onderzoek aan vleermuizen, is het voorkomen van de boommarter niet in het plangebied vastgesteld. **Wel is het voorkomen van de steenmarter *Martes foina* vastgesteld.** Zowel aan de hand van waarnemingen via het onderzoek met wildcamera's als de vondsten van prooi-resten. Op basis van de resultaten van dit onderzoek is niet exact te zeggen hoeveel steenmarters er in het plangebied voorkomen, want er is niet gekeken naar individueel herkenbare dieren. Naar schatting gaat het om 1 – 5 exemplaren. De steenmarter geniet geen vrijstelling in de provincie Gelderland.

Effectbeoordeling: Er zijn in het plangebied geen boommarters vastgesteld. Deze soort zal door de voorgenomen ingreep niet in het gedrang komen. Negatieve effecten op deze soort zijn uitgesloten. *Negatieve effecten op steenmarter zijn echter niet uit te sluiten.*

4.7. Kleine marterachtigen *Mustela spec.*

Zowel via het onderzoek met de wildcamera's en struikrovers als het visuele onderzoek naar sporen en waarnemingen tijdens de nachtelijke bezoeken voor onderzoek aan vleermuizen, is het voorkomen van de kleine marterachtigen niet in het plangebied vastgesteld. Ook uit de opgevraagde gegevens uit de NDFF blijkt dat er van de planlocatie geen waarnemingen bekend zijn van deze soorten.

Effectbeoordeling: Er zijn bij dit onderzoek geen kleine marterachtigen in het plangebied vastgesteld.

4.8. Overige aangetroffen soorten

Sperwer *Accipiter nisus*

Bij vrijwel alle bezoeken in het voorjaar werden sperwers aangetroffen. Het betrof een baltsend paar of een nest-indicerend vrouwtje. Het bewuste nest werd al snel gevonden en bevond zich in een *Acacia pseudo-robinia* aan de zuidrand van het parkbos. Dit plek waar het nest zich bevindt is X 488.892 - Y 182.130. Kaart: zie bijlage. In deze periode werden er ook meerdere verse plukresten (met name houtduif) gevonden die wijzen op de aanwezigheid van deze sperwers. Het vrouwtje werd enkele malen op het bewuste nest aangetroffen, maar van een broedgeval is het niet gekomen.

Figuur 10: Sperwer vrouwtje bij nest.

Effectbeoordeling: Er is tijdens dit onderzoek geen broedende sperwer in het plangebied vastgesteld. Negatieve effecten op deze soorten kunnen echter niet worden uitgesloten, want het duurt soms meerdere jaren voordat sperwers tot broeden komen. Het aangetroffen nest is duidelijk 'in beeld' bij sperwers. Daarnaast vervult het plangebied een functie als jachtterritorium voor deze soort. *Een ontheffing voor een jaarrond beschermd nest is noodzakelijk.*

Buizerd *Buteo buteo*

Buizerds werden tijdens enkele bezoeken waargenomen. Ook werden er sporen van buizerd aangetroffen in de vorm van ruipennen. De waarnemingen betreffen één of meerdere vogels waarvan het parkbos onderdeel uitmaakt van een territorium en die dit bos en de wijdere omgeving benutten als foerageergebied. Een broedgeval is niet in het plangebied geconstateerd.

Figuur 11: In het plangebied aangetroffen ruipennen (handpen en staartpen) van een buizerd.

25

Effectbeoordeling: Er is tijdens dit onderzoek geen broedgeval van een buizerd in het plangebied vastgesteld. Negatieve effecten op deze soort kunnen echter niet geheel worden uitgesloten. Het plangebied maakt deel uit van buizerdterritorium en vervult een functie als foerageergebied.

Bosuil *Strix aluco*

Tijdens een vleermuisronde in de nazomer werd een roepend bosuil-vrouwtje gehoord. Roepende mannetjes of bedelende jongen werden niet gehoord. Tijdens een later bezoek werden ook braakballen en een ruipen van een bosuil gevonden. Het parkbos leent zich vanwege de vele oude beuken met diepe holtes goed als broedgebied voor de bosuil. Tijdens dit onderzoek is een broedgeval weliswaar niet vastgesteld, maar het is niet uit te sluiten dat deze soort er in volgende jaren wel tot broeden komt. Uit gegevens van de NDFF blijkt namelijk dat deze soort ooit als broedvogel in het gebied is vastgesteld.

Figuur 12: Ruipen van bosuil. Gevonden in het parkbos.

Effectbeoordeling: Er is tijdens dit onderzoek geen broedende bosuil in het plangebied vastgesteld. Negatieve effecten op deze soorten kunnen echter niet worden uitgesloten, omdat volgens gegevens uit de NDFF blijkt dat de bosuil hier wel recent als broedvogel is vastgesteld.

Egel *Erinaceus europaeus*

Egels zijn tijdens alle nachtelijke rondes -gericht op vleermuizen of uilen- waargenomen. Met name via warmtebeeldcamera's konden ze snel worden opgespoord. Ook de cameravallen en stuikrovers leverden veel beeldmateriaal van egels. Met de vier onderzoekers is in de zomerperiode een simultaantelling gehouden door het hele plangebied. Het aantal waargenomen egels betrof 8 dieren op één avond.

27

Figuur 13: Eén van de vele waargenomen egels in het plangebied.

Effectbeoordeling: Er zijn gedurende dit onderzoek tijdens alle nachtelijke bezoekerondes egels in het plangebied vastgesteld. Negatieve effecten op deze soort kunnen niet worden uitgesloten. Een ontheffing is noodzakelijk.

Haas *Lepus europaeus*

Hazen werden vooral vastgesteld door middel van het onderzoek met wildcamera's. Deze soort leeft vooral in het parkbos, maar komt ook voor in de weilanden tegenover het Landhuis. Het kon niet exact worden aangegeven om hoeveel dieren het gaat, maar naar schatting 2 – 5 exemplaren.

Figuur 14: Een haas vastgelegd met een wildcamera.

Effectbeoordeling: Er zijn gedurende dit onderzoek hazen in het plangebied vastgesteld. Negatieve effecten op deze soort kunnen niet worden uitgesloten.

Steenmarter *Martes foina*

Steenmarters werden alleen vastgesteld door middel van het onderzoek met wildcamera's en door vondsten van prooiresten en uitwerpselen. Deze soort leeft naar verwachting vooral in het parkbos, maar zal ook de bredere omgeving van Landgoed De Grote Bunte als territorium hebben. Op basis van de foto's die zijn gemaakt met de wildcamera's wordt het aantal steenmarters ter plaatse geschat op 2 – 3 exemplaren. Er zijn geen nesten of jongen van steenmarters gevonden. Er zijn genoeg geschikte boomholtes in het plangebied aanwezig en ook de zolders van het landhuis en koetshuis zullen mogelijk ruimte bieden aan een paartje steenmarters.

29

Figuur 15: Steenmarter. Deze soort werd regelmatig vastgelegd via wildcamera's.

Effectbeoordeling: De aanwezigheid van steenmarters in het plangebied werd vastgesteld via wildcamera's. Deze soort gebruikt het gebied als jachtterrein. Negatieve effecten op deze soort kunnen niet worden uitgesloten.

Ree *Capreolus capreolus*

Op 6 juni 2021 werd een jonge reebok vastgelegd met een wildcamera. Deze soort werd daarna niet meer vastgesteld. Er werden tijdens deze onderzoeksperiode geen sporen, zoals ligplaatsen, veegboompjes, keutels, schraapsporen van reeën aangetroffen. Het plangebied lijkt daarom geen functioneel leefgebied van reeën te zijn. Ook tijdens de avond- en nachtbezoeken werden ze niet gezien. In dit ene geval betreft het mogelijk een zwervend of elders opgejaagd dier.

Figuur 16: Jonge reebok.

Effectbeoordeling: Er is gedurende dit onderzoek slechts eenmaal een ree in het plangebied vastgesteld. Negatieve effecten op deze soort kunnen worden uitgesloten.

Overige soorten

Overige zoogdiersoorten die werden aangetroffen tijdens het onderzoek met cameravallen zijn bosmuis *Apodemus sylvaticus*, rosse woelmuis *Myodes glareolus*, bospitsmuis *Sorex araneus*, een hoop buurkatten *Felis silvestris catus*.

Voorts werd een aantal vogelsoorten vastgesteld zoals grote bonte specht *Dendrocopus major*, kauw *Corvus monedula*, houtduif *Columba palumbus*, zanglijster *Turdus philomelos*, merel *Turdus merula*, roodborst *Erithacus rubecula*, koolmees *Parus major*, boomkruiper *Certhia brachydactyla* en boomklever *Sitta europaea*. Het parkbos is vanwege de ouderdom, de losse structuur en de aanwezigheid van veel dood hout en boomholtes van groot belang is al broedgebied voor deze typische bosvogels en bovenal voor kauw en houtduif. Met name de kauw is er zeer algemeen als broedvogel in de vele holten die er in beuken aanwezig zijn. Naast de grote bonte specht werd ook de groene specht *Picus viridis* aangetroffen, maar een nest werd niet gevonden. Overige spechtensoorten werd niet aangetroffen.

Figuur 17: Bosmuis.

5. Conclusies en aanbevelingen

5.1. Conclusies

Algemeen

Op basis van de resultaten van dit aanvullend onderzoek kan worden vastgesteld dat de volgende te onderzoeken doelsoorten in het plangebied zijn aangetroffen:

- Eekhoorn *Sciurus vulgaris*
- Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
- Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*
- Laatvlieger *Eptesicus serotinus*
- Rosse vleermuis *Nyctalus noctua*
- Gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*

Daarnaast zijn de volgende (relevante) soorten aangetroffen:

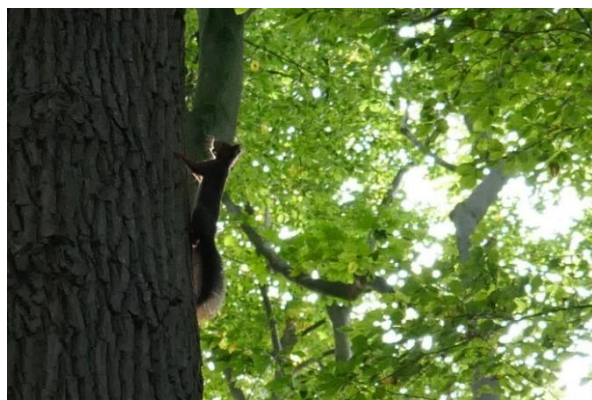
- Egel *Erinaceus europaeus*
- Steenmarter *Martes foina*
- Haas *Lepus europaeus*
- Ree *Capreolus capreolus*
- Bosuil *Strix aluco*
- Buizerd *Buteo buteo*
- Sperwer *Accipiter nisus*

32

Specifiek

Eekhoorn *Sciurus vulgaris*

Het plangebied vormt een belangrijk functioneel leefgebied voor eekhoorns. Er zijn meerdere nesten aanwezig en het plangebied herbergt een populatie van 5 – 10 dieren en maakt deel uit van een veel groter leefgebied dat als geheel kan worden aangemerkt als functioneel leefgebied voor de eekhoorn. Door de voorgenomen ingreep zal het functioneel leefgebied van de eekhoorn op Landgoed

De Grote Bunte ingrijpend worden verstoord en deels worden vernietigd.

Vleermuizen *Chiroptera*

Het plangebied is van een zeer grote waarde als functioneel leefgebied, voortplantingsgebied en foerageergebied voor de vijf hierboven genoemde vleermuissoorten. Door de voorgenomen ingreep zullen deze functies ingrijpend worden aangetast. Hier geldt dat het totale bos en de groene omgeving met houtwallen, weides, solitaire bomen en boomgroepen moet worden beschouwd als één aaneensluitend leefgebied voor vleermuizen. Met name het landgoedbos heeft zich kunnen ontwikkelen tot een bos in eindstadium van ontwikkeling (waarmee niet is gezegd dat het in verval is!) en vormt zodoende een bosbiotoop met een eigen microklimaat, biodiversiteit, insectenrijkdom en windluwe plaatsen. Het is kortom als geheel een uitermate geschikt biotoop voor vleermuizen.

Overige soorten

Hoewel deze soorten binnen de kaders van dit onderzoek niet specifiek zijn onderzocht, moet worden aangetekend dat met name voor de egel het plangebied een zeer belangrijke functie vervult als voortplantingsplaats, rustgebied en foerageergebied. Geconstateerd is dat het plangebied ook een grote aantrekkingskracht heeft voor egels uit de wijdere omgeving. Met name voor broedvogels van oude loofbossen, zoals kauw, houtduif, grote bonte specht, boomklever, boomkruiper en appelvink is het parkbos van groot belang. Soorten als bosuil, sperwer en buizerd benutten momenteel het plangebied niet als broedgebied, maar het is niet uit te sluiten dat dit in de komende jaar wel zo zal zijn. Daarnaast vervult het plangebied voor deze drie soorten een belangrijk functie als foerageergebied.

5.2. Aanbevelingen

- Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wnb is noodzakelijk voor de volgende soorten:
 - Eekhoorn *Sciurus vulgaris* vanwege: vernietiging en/of beschadiging van voortplantings- en rustplaatsen met inbegrip van essentieel leefgebied;
 - Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus* vanwege: vernietiging en/of beschadiging van essentieel foerageergebied en verstoring van migratiecorridors;
 - Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii* vanwege: vernietiging en/of beschadiging van voortplantings- en rustplaatsen met inbegrip van essentieel foerageergebied;
 - Laatvlieger *Eptesicus serotinus* vanwege: vernietiging en/of beschadiging van essentieel foerageergebied;
 - Rosse vleermuis *Nyctalus noctua* vanwege: vernietiging en/of beschadiging van voortplantings- en rustplaatsen (kraamkolonie en balts- en paarverblijven) met inbegrip van essentieel leefgebied en foerageergebied;
 - Gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus* vanwege: vernietiging en/of beschadiging van voortplantings- en rustplaatsen (paarverblijfplaats) met inbegrip van essentieel leefgebied en foerageergebied;
 - Steenmarter *Martes foina* vanwege: vernietiging en/of beschadiging van voortplantings- en rustplaatsen met inbegrip van essentieel leefgebied;
 - Sperwer *Accipiter nisus* vanwege: vernietiging van een jaarrond beschermde nestplaats;
 - Buizerd *Buteo buteo* vanwege: verstoring van essentieel leefgebied en foerageergebied en potentieel geschikt broedbiotoop;
 - Bosuil *Strix aluco* vanwege: verstoring van essentieel leefgebied en foerageergebied en potentieel geschikt broedbiotoop.
- Deze ontheffingsaanvraag dient vergezeld te gaan van een activiteitenplan waarin uiteen wordt gezet hoe de soorten waarvoor een ontheffing wordt aangevraagd worden gemitigeerd en gecompenseerd;
- Ten aanzien van de overige aangetroffen soorten wordt aanbevolen te allen tijde de zorgplicht in acht te nemen. Dat wil zeggen, voorafgaand aan werkzaamheden zoals kap van bomen of het bouwrijp maken van locaties is het van groot belang dat er vooraf inspecties plaatsvinden ten aanzien van bewoonde nesten, boomholtes op basis van een vooraf opgesteld ecologisch werkprotocol;
- Bij voorkeur blijven grote delen van het landgoedbos geheel ongemoeid en worden ze gedurende de werkzaamheden afgezet met een rood-wit lint;
- Alle bodemberoering (werken met zware machines, verwijderen van strooisellaag of humus, graafwerkzaamheden) buiten de bouwlocaties dient te worden vermeden;
- Bij het plaatsen (aanleggen depots) van bouw materiaal wordt aanbevolen daarvoor ofwel bestraat terrein (bij voorbeeld door sloop vrijgekomen delen), ofwel grasveld te gebruiken;

- Bij de bouw van de nieuwe woningen wordt aanbevolen dit op een natuur-inclusieve wijze te doen waarbij standaard inbouw- of opbouwkasten voor huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen worden geïncorporeerd;
- Voorts wordt aanbevolen om ten aanzien van inrichting van de groene omgeving rond de huizen het gebruik van inheems en streekeigen plantgoed (bomen, struiken, heesters en planten) als voorwaarde bij de koop te stellen of op zijn minst dringend aan te bevelen. Dit om hiermee het monumentale en eigen karakter van het landgoed te behouden en de biodiversiteit ter plaatse te waarborgen.

6. Geraadpleegde bronnen

Bronvermeldingen staan in dit document doorgaans vermeld in de tekst of bij de figuren. Veel van de informatie aangaande (mogelijke) aan- of afwezigheid van planten- en diersoorten wordt tijdens het veldwerk van de quickscan vergaard. Ten behoeve van het verkrijgen van overige relevante informatie over de verspreiding van planten- en diersoorten in Nederland en/of een te onderzoeken locatie, alsmede relevante en actuele informatie aangaande de Wnb, kennisdocumenten, te hanteren protocollen en soortgelijke documentatie, raadpleegt Alcedo Natuurprojecten regelmatig de volgende informatiebronnen:

Literatuur:

- De meest recente verspreidingsatlassen van alle beschikbare soortgroepen in Nederland. Met name de serie verspreidingsatlassen Nederlandse Fauna;
- Ecologische atlassen. Alle beschikbare soortgroepen;
- De meest recente provinciale verspreidingsatlassen van vogels, paddenstoelen, libellen, dagvlinders, vissen en overige soortgroepen;
- Veldgidsen van KNNV Uitgeverij. Alle soortgroepen;
- Topografische atlassen;
- Relevante artikelen uit De Levende Natuur;
- Relevante artikelen uit vakbladen van SOVON, RAVON, FLORON en overige PGO's;

36

Websites en online tools:

- Arcgis
- Bagviewer/Kadaster
- Google Earth
- Google Maps
- NDFF
- Provinciale geoportalen
- Quickscanhulp.nl
- Synbiosis.alterra
- Verspreidingsatlas.nl
- Waarneming.nl

Bijlage 1: Foto-impressie plangebied

37

Sfeerimpressie gebouwen

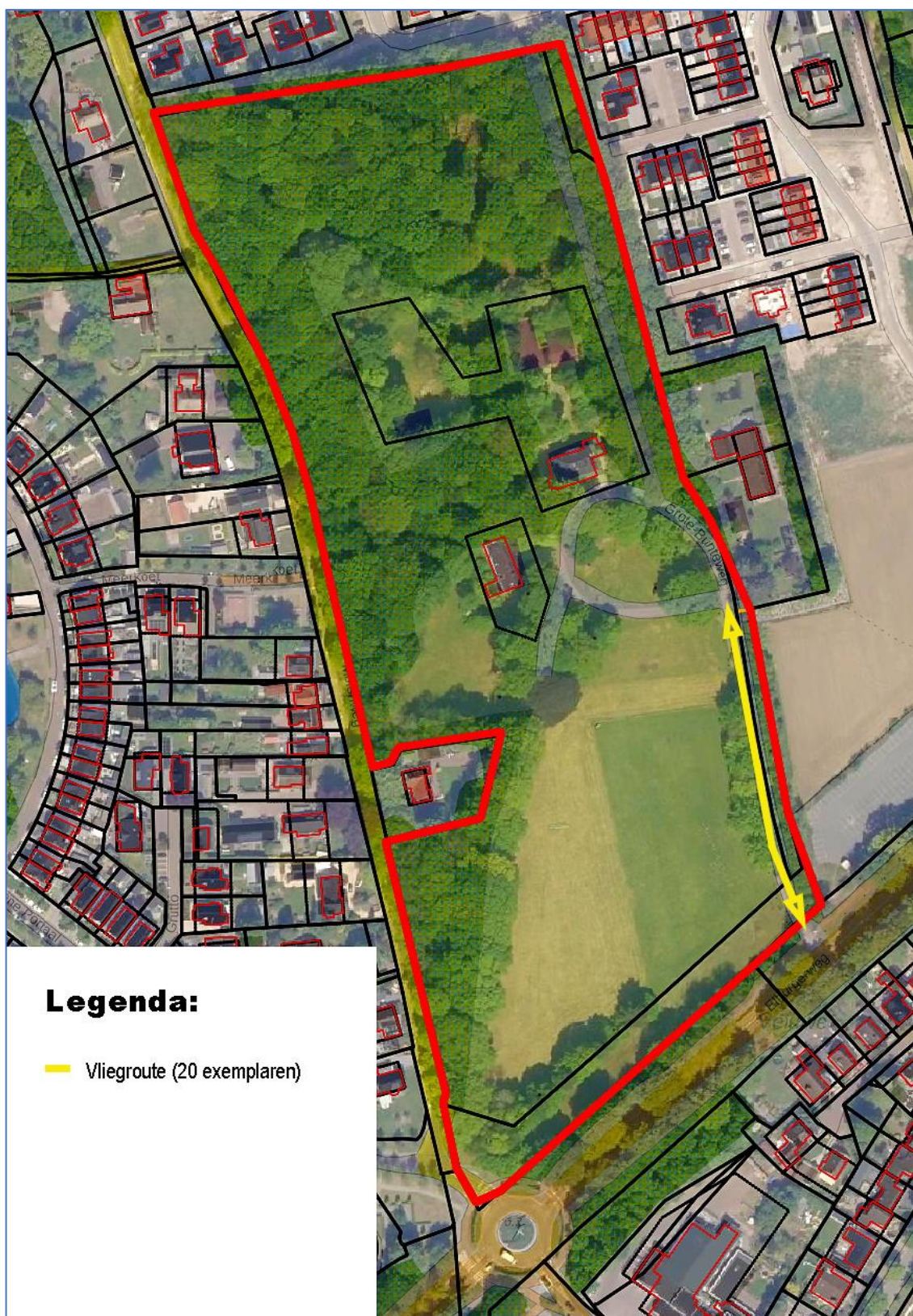

Sfeerimpressie open gebieden aan voorzijde landhuis

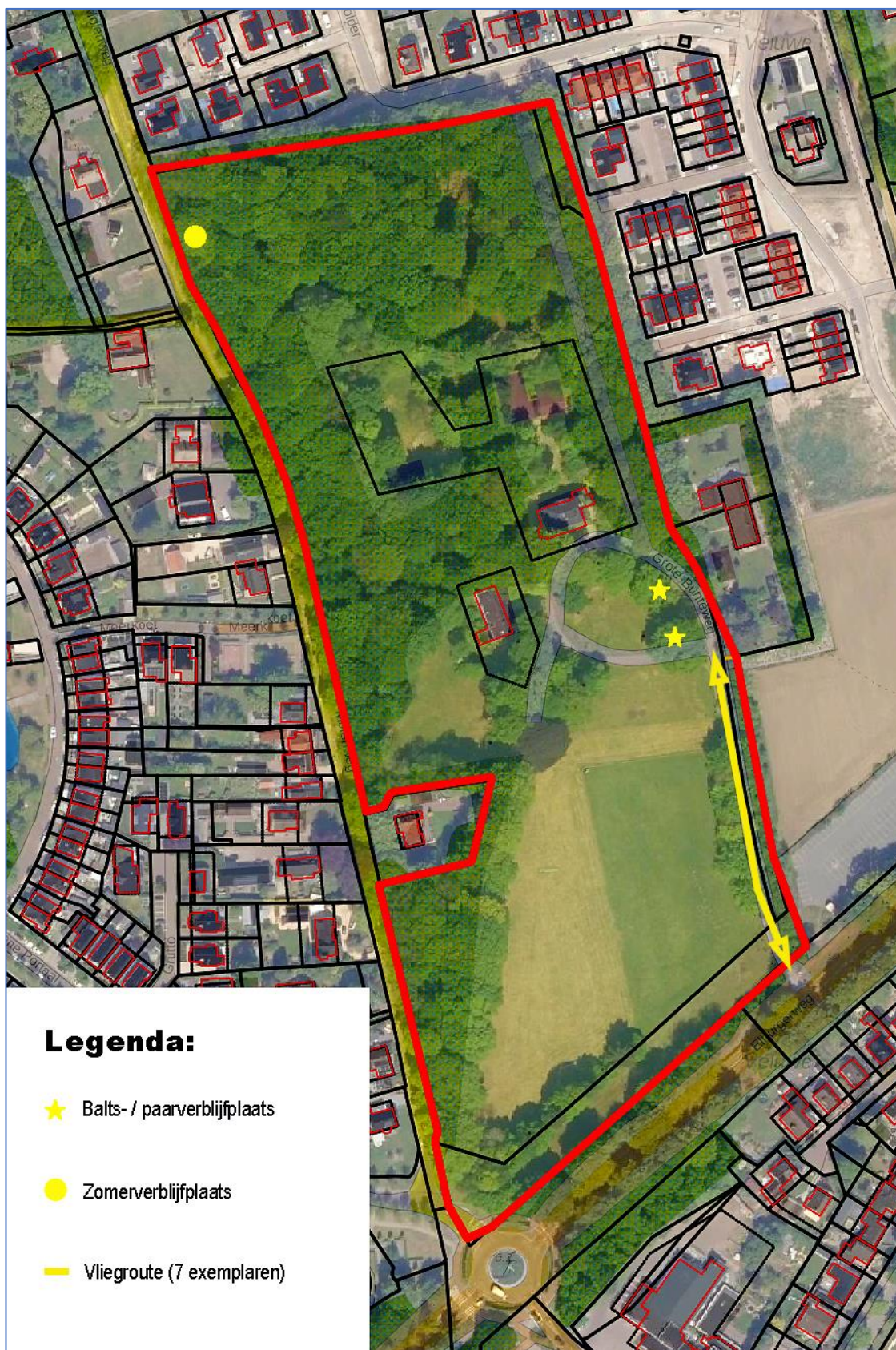

Sfeerimpressie parkbos achter landhuis

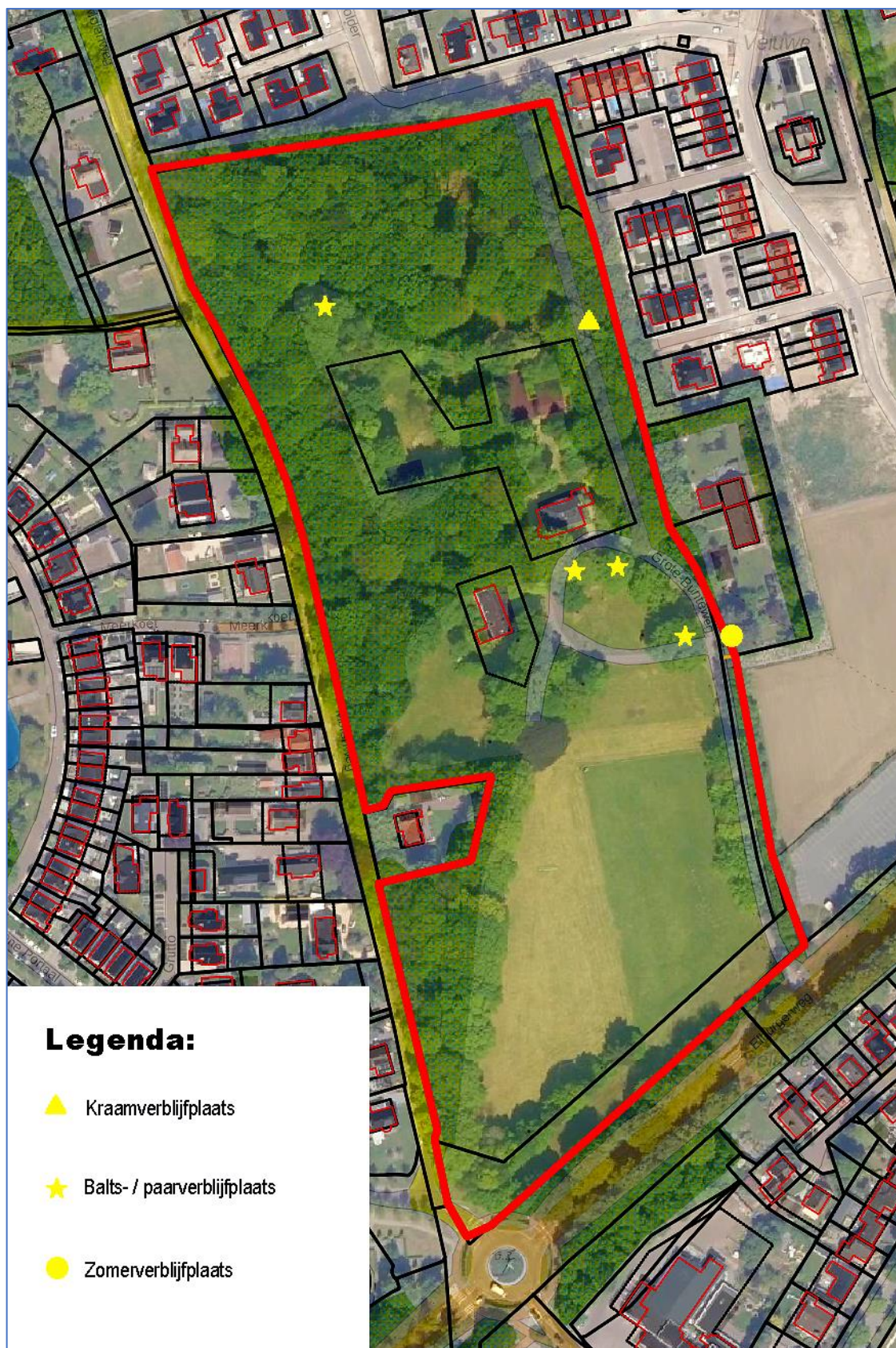
Bijlage 2: Kaarten aangetroffen soorten

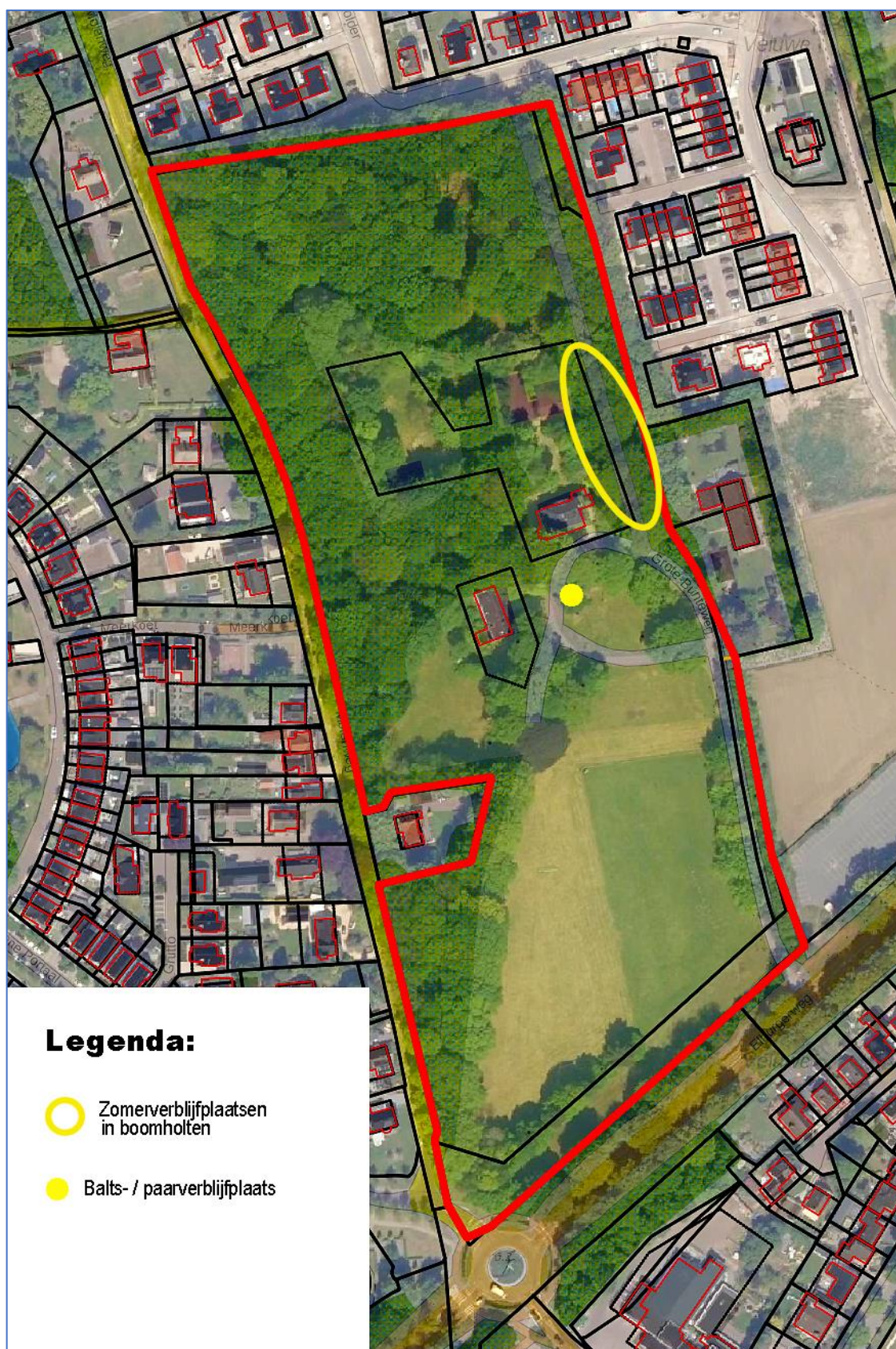
Gewone dwergvleermuis.

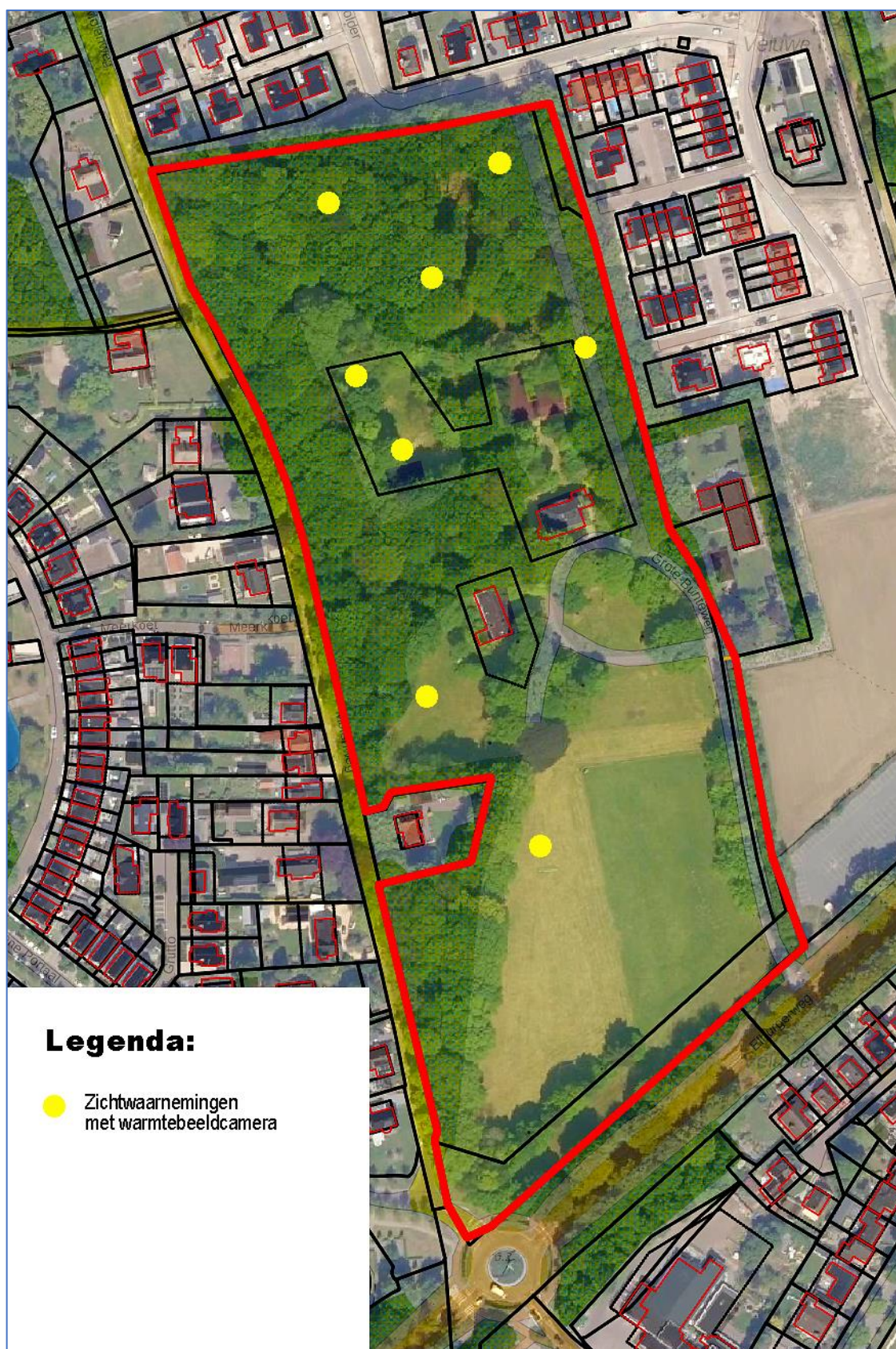
Ruige dwergvleermuis

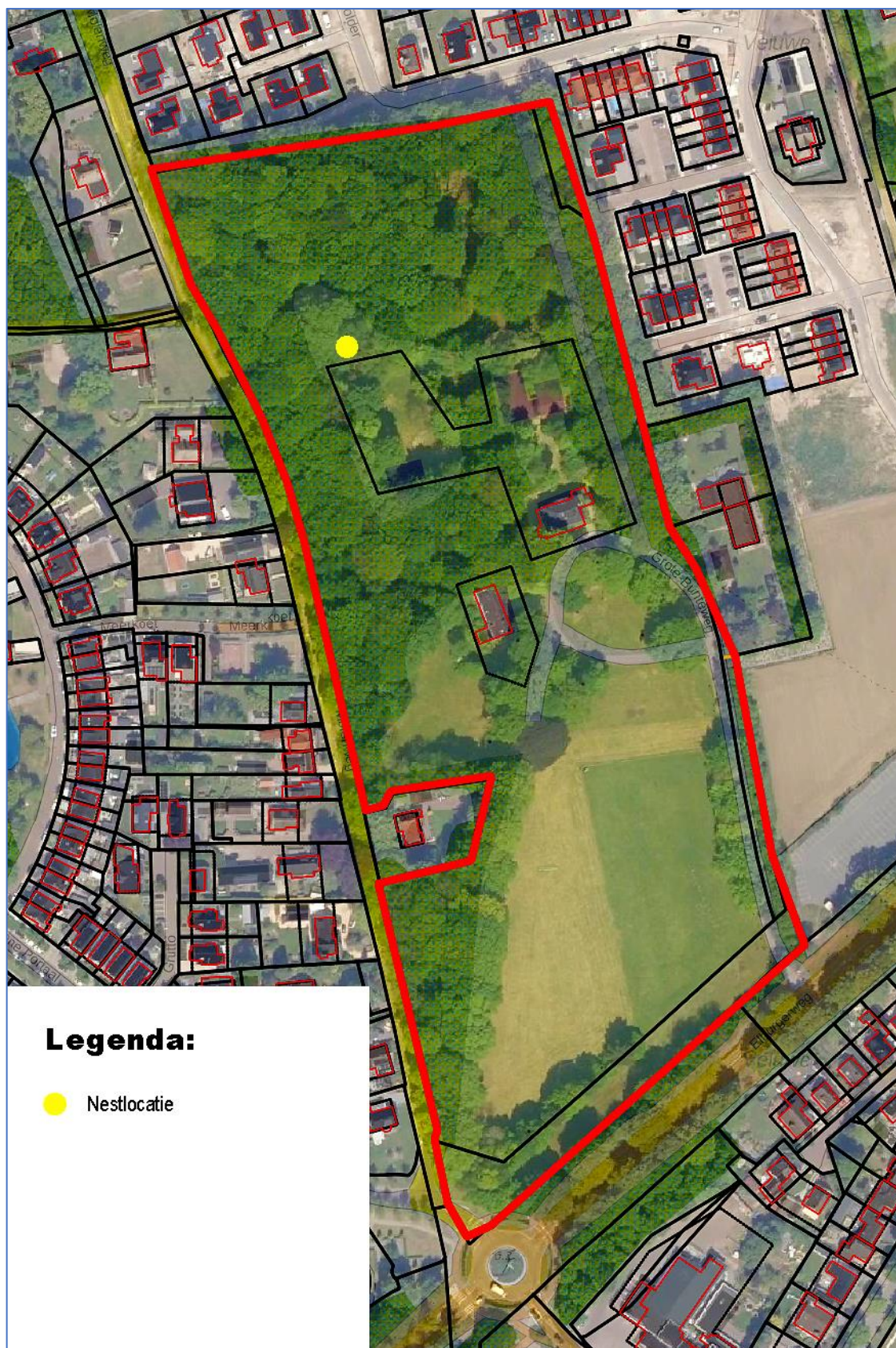
Rosse vleermuis

Gewone grootoorvleermuis

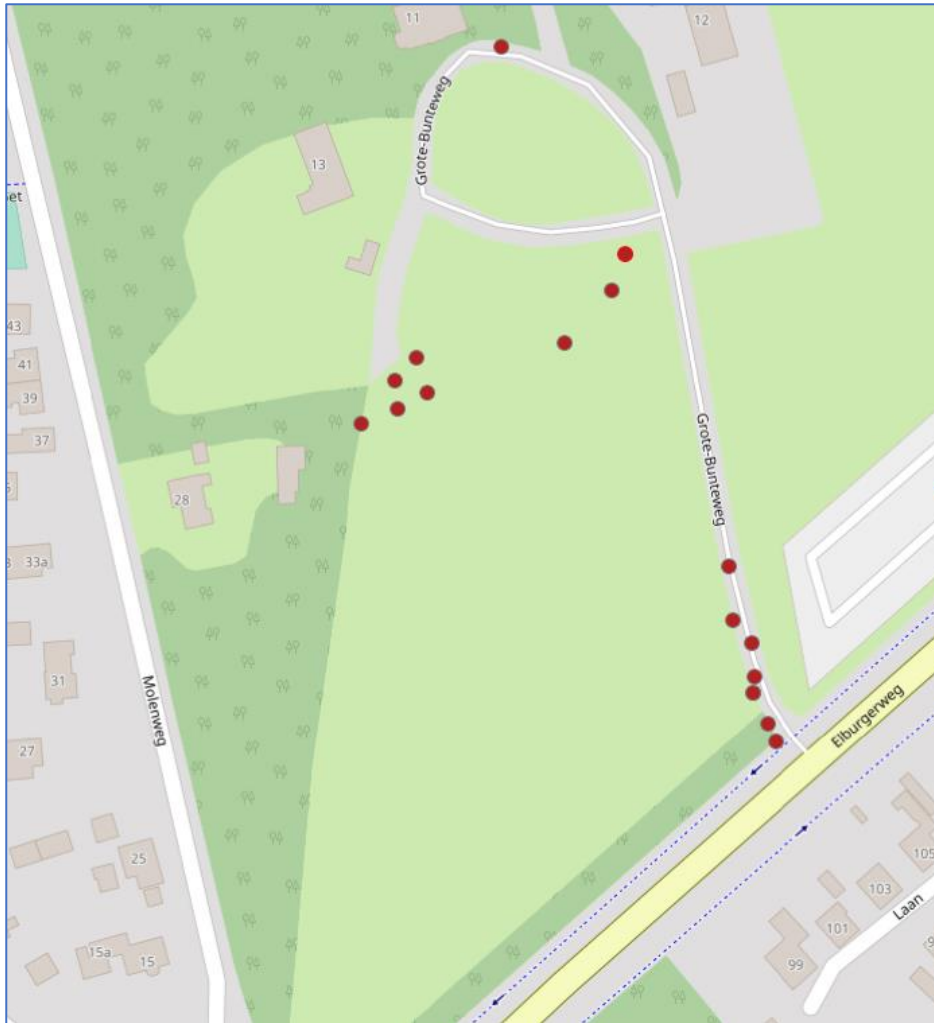
Egel

Sperwer

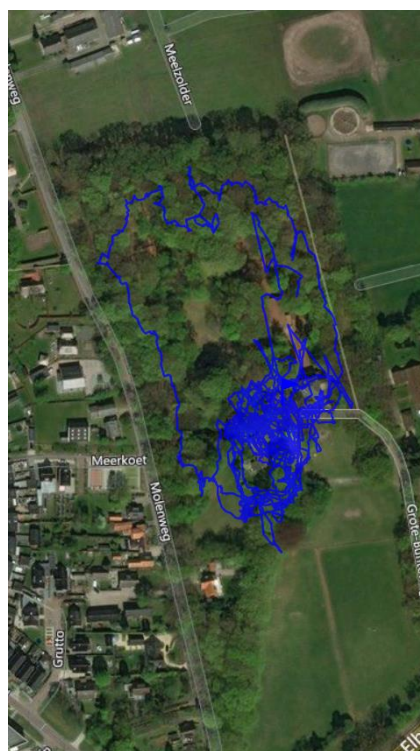

Beeld van hoe **gewone dwergvleermuis** de toegangsweg benut als corridor.

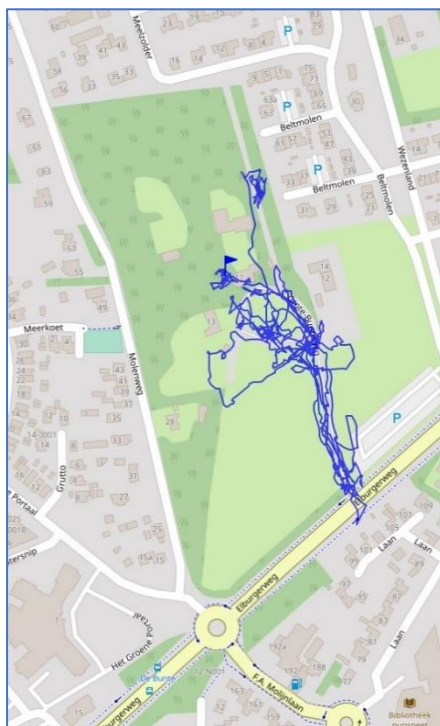
Beeld van hoe **ruige dwergvleermuis** de toegangsweg benut als corridor.

Bijlage 3: Tracks vleermuisonderzoek

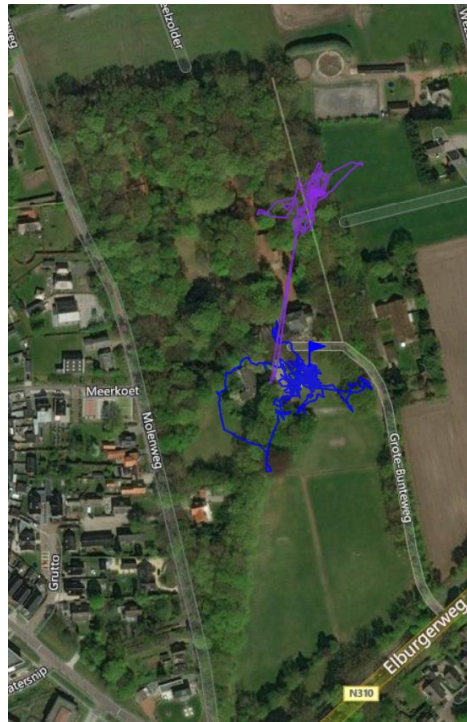
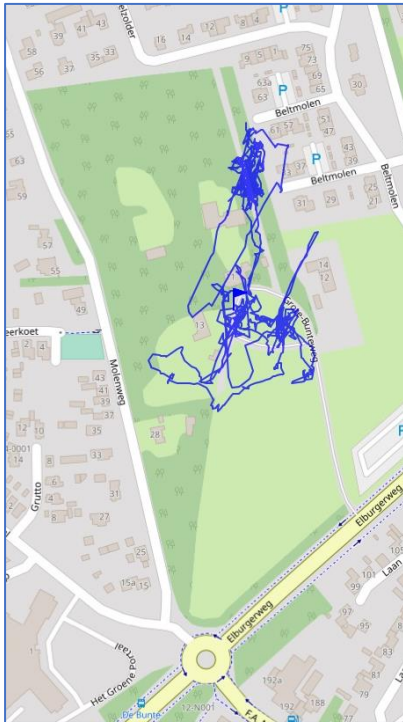

Tracks 25 mei 2021

48

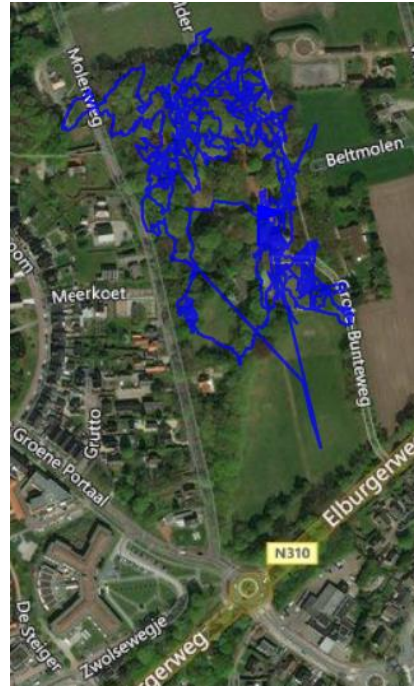
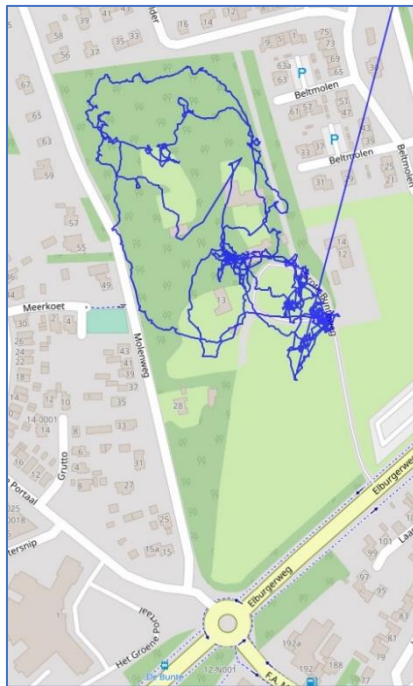
Tracks 15 juni 2021

Tracks 8 juli 2021

Tracks 27 augustus 2021

Tracks 21 september 2021

Bijlage 4: Wettelijk kader

Algemeen

De bescherming van planten- en diersoorten is in Nederland geregeld in de Wet natuurbescherming (verder te noemen Wnb). Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en beschermt ruim 900 soorten in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet.

Doelstelling van de Wnb

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur;
- het behouden en herstellen van biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur en het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen.

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten. Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van uw activiteiten op beschermde soorten. Heel vaak gaan activiteiten en werkzaamheden en de bescherming van soorten prima samen. Als u uw werk zo kunt inrichten dat u geen schade toebrengt aan beschermde soorten, dan hoeft u vooraf niets te regelen. Soms is het echter onvermijdelijk dat schade ontstaat aan beschermde dieren of planten. In die situaties is het nodig dat u vooraf bekijkt of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd ('nee-tenzij'-beginsel).

51

Welke soorten worden beschermd?

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten:

- Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn;
- Soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
- Andere soorten waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Zorgplicht

In de Wnb is ook een zorgplicht vastgelegd. Deze plicht geldt te allen tijde en houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze plicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. De Memorie van Toelichting zegt het zo: “De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”.

Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn en een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn (beschermd). Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten (flora, fauna en avifauna) beschermd. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Er mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Er moet tegenover een afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

52

De verbodsbepalingen

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Andere soorten § 3.3 Wnb
Artikel 3.1 lid 1 <i>Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.</i>	Artikel 3.5 lid 1 <i>Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.</i>	Artikel 3.10 lid 1a <i>Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.</i>
Artikel 3.1 lid 2 <i>Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.</i>	Artikel 3.5 lid 2 <i>Het is verboden om dieren opzettelijk te verstoren.</i>	Artikel 3.10 lid 1b <i>Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.</i>
Artikel 3.1 lid 3 <i>Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.</i>	Artikel 3.5 lid 3 <i>Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.</i>	Artikel 3.10 lid 1c <i>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.</i>
Artikel 3.1 lid 4 en lid 5 <i>Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.</i>	Artikel 3.5 lid 4 <i>Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.</i>	
	Artikel 3.5 lid 5 <i>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.</i>	

